

משורר האש והישע

(אהרון צייטלין - לבואו לישראל)

גם שירי האידיים לעברית. פורה ושקדן ורעננות תמיד עומדות בו. נכ" סי רוחו מפוזרים באכסניות רבות למן "השלוח" ו"התקופה". מאמריו ב"טאג" וב"הדואר" - פארם, תבונה ועושר רוח בהם, תמצית שבתמצית. כיון המשומר.

עם שואת יהודי פולין, אם הגלויות, נגרע גזעו. ונכרת בית צייטלין, שהוא יורש רוחו. אך לעד יהיה זכרם במורשת תרבותנו, ושירתו של הבן - כאבן חן בכתר היצירה העברית של דור השואה והתקופה בנפתוליו. באפקיו, בתהומותיו.

ברכת הרבים לבואו לישראל - ביתו,

א. ש. שטיין

הרצוה להבין את המשורר ילך לארצו" - אמר גיחה. וכל שיבקש לעמוד על שכלו המיוחד של אהרון צייטלין ביצירה, בשירתנו על שתי לשונותיה, ילך לארצו". היינו לפר לין היהודית, שבה נטוע היה, כארו המסועף ואדיר שורש בית אבא, הוא ר' הלל צייטלין. בית שאצילות וקדר שה נשקו בו. בית שהאציל אור ואמונה. בית שהיה נתון תמיד - כל שון הבן - במדרגה של תיקונים - תיקונים במשמעות הקבלית-היהודית הצרופה. ואמת בפיו בכתבו (שיר לים ופואמות, מוסד ביאליק): אני ידעתי איש משורש נביא / היה זה אבי, / ימות משיח חזה / ושואת ימי קץ... - בית ועד לסופרים וחכמים היה. והוא שעיבב דמותו, מפעם בשירתו ומפעימה.

מיכל

שני שירים

א. בנפל פוכב

בנפל פוכב
בלילה, בקשכת נופי -
לא אבקש דבר!
רק שמך אלקש
בעיני וגופי;
רק שירך יושר.

רק אשר זכרוך
כמו עץ שלכתו -
על אמדרך, בסתו;
ואדם עם דמותך...
באדם בלכתו
וצלו אחריו - -

ואדרך בשבילך
האבני הנפמל

וארגע צו - כשתיל בין חוקי
כי היית שירי
בתונה של עיני
בלילה, בנפל פוכב - -

ב. אם תשמע את הרוח...

אם תשמע את הרוח שורק בנתיבה
מול ענן וכוכב;
ופדמים בן-קנף
בתוך ערש צמרת תרגה;
עת האפל
חורט פסיעות של חונה
במשעול -

אם תשמע את הרוח רוגש קנבעול
מאשר בפרחו -
ויבוא אל לילך
עם ענן וכוכב, לברכו.
וילאט אנדה
והליל יכניע הדיו
אל קתלי השתיקה -

אז תדע:

זה שירי!

זה שירי, שנפמל על פניו

טרם בא עד ספק - -

אהרון צייטלין

לפי שזיין משהוענק לו פרס אר טישקין על הטואימה הדרמטית הגדולה "בין האש הישע", שעניינה מרומז בכותרתה, - ההתדיינות החזיונית הגדולה ביותר עם התקופה". תקופה שאין מלים של חולין באוצר הלשון לבטא עוצם כאבה ויפעת גדולתה, והמשורר מכנה אותה בסמל דרמטי מעי: שמלת (שירתי משיח לנגדי תמיד; שירתי מידנק לנגדי תמיד).

הנה, איד שכתבה:

בלשון אשתיהן סרת-רוח ויגעה דלילת-הקרויות קוראה אל שמשונה, בתרמיר-מרימטר שוחה גשמה ורלין ובוכה ביגונה. (מטר בפאריס).

היא שכתבה גם:

אילי כל העולמות ופל חהימלות לא נבראו אלא בזכות יהודי אחד, שעינו עין-גלות וכולו שבה לרכונו סלה.

וגם ציור מועט של יהודי פשוט:

כנוד הוא זקנו הצר.

פרנסתו על בלויי סהבות.

חאשה, כשהיף גנה

תאפל בירכתי ביתה,

וטפליא כחולעים -

ותך לבנת-פנים רעבה

אש-עינים שחורה מתנוססה,

כ"עברי" בלובן סדור.

רמזים מועטים לשירה רווייה עוז דרמאטי ועמקי הגות ושלל חכמים וגוונים, מבקשת לגשר בין האמונה לבין האמנות, גשרפת באש-קודש, וסמליה וניגונייה - ביטויים בכושר לשון מהיה יוצר ומחדש להפליא.

חוש-אמת לחש לו, לביאליק, בסמכו ידו על אהרון הצעיר, המתחיל, בצא"ח לדרך הארוכה של כיבושיו הרבים - גם במסה ובפובליציסטיקה, שאמ"נות והגות כרוכים בה - והוא שחירי

